

"You are not blond enough." – Steve Strange

"Traumas traumas traumas..." – Marc Almond

Horizontem diplomové práce Kláry Švachulové s poněkud kryptoidním názvem *softSPARKSforMANCE* je retrokultura tzv. *eighties*. Jde o poměrně bohatou oblast retrokulturního zájmu vyznačujícího se mimořádně aktivním děním na poli především západoevropské hudební scény v období 1980 – 1989. Něco jako exploze nejbizarnějších životních forem v období kambria se všemi svými slepými vývojovými uličkami a uzavřenými biologickými nikami. Kultura *eighties* je pro svoji genderovou a *proto* vizuálně extatickou jinakost stále magnetem, nehledě na fascinující povahu pozdní postmoderny projektující se ve svých popkulturních kličkách coby nositel eklektických vln nejrůznějších stylových tváří. Kultura *eighties*, tak, jak je reflektuje práce Kláry Švachulové, je především vnímána z hlediska popkulturní citace povrchu a pokud bude vyvolávat hlubší kulturně-sociologické vjemy (např. ve smyslu polarizace Východ-Západ) pak jen ve smyslu resonance s těžko zařaditelným osobním existencionálním statutem.

Klára pracuje s mnohvrstevnatým materiálem inspirace *novoromantismem*: sochou, fotografií, malbou a instalací spojenou v performanci. Vnímá popkulturní dědictví *eighties* jako symbiózu forem a sociálně-existencionálního osobního vjemu: inverze dětství, architektonický brutalismus, blíže nedefinovaná traumata. Z tohoto hlediska je autorčin počin projektovaný jako komplexní *gesamtkunstwerk* velmi zvláštní a těžko se ubránit dojmu, zda-li jde o vědomou fascinaci 80-tkovým povrchem (jak nám tvrdí ve své práci) či absurdní parodii kultu banality. Nevím, neboť výsledný performanční projekt nemohu posoudit naživo.

Sama autorka se staví nejbližší ke dvěma svým obrazům: *Diamond angel* a *Club Men*. Oba jsou vedeny kombinovanou technikou zpracování povrchu pomocí strukturovaných tmelů evokujících vtipně architektonický brutalismus 60. let a doplněný zlatými a fialovými sprayi výborně citící kulturu *make-upu* tak typickou pro celou vizuálitu *eighties*. V případě *Diamond Angel* se neubráním dojmu urban totému odkazujícího přímo ke kulturám panelákového paganismu. Ve svém měkčím výrazu odkloněného od explicitní pochmurnosti horroru a vitalizace zla (sic šablonovitý nápis *Total Devil Furious* už tak nejednoznačný není) mi připomíná současnou malířskou tvorbu Martina Mulače, v pokleslé pastelové barevnosti pak zcela okrajově i Jakuba Hoška.

Osobně mě pak oslovují obrazy, ve kterých se nějakým způsobem odráží práce s typografií (například *The Sparks 2* nebo *Soft Cell 1*) ve své zuřivé gestičnosti odvolávající se na ranné práce ruských futuristů. Ne náhodou totiž právě kultura *eighties* a zvláště pak subkultura *new wave* kapel jako Sparks nebo Soft Cell vycházela z inspirace tohoto kulturního období. To, že si na počátku svojí kariéry říkali také futuristé asi už nijak nepřekvapí.

Je otázkou, jak bude celý performanční stroj **softsparksformance** fungovat: zapojení divadelní scénérie a fyzického divadla spolu s projekcemi světla, obrazů a soch může být zajímavým vizuálním rituálem podobně jako u eleusínských mystérií. Ty probíhaly ve třech fázích: zasvěcení, naplnění a nazírání. Já se domnívám, že práce Kláry Švachulové je v prvním stupni zasvěcení a přeji jí, aby po otevření této Pandořiny skříňky věnující se fenoménu popkultury *eighties* pokračovala k dalšímu naplnění. To bude teprve bizarní!

Návrh hodnocení: A

MgA. Petr Krejzek

v Praze dne 5. 5. 2017

